

Natuurweidekrant

Vereniging van biologisch melkveehouders in Nederland

VERANTWOORDE HANDEL

Beloning en eerlijke handel

Wanneer we als boeren eens nuchter onze eigen bedrijfscijfers bekijken dan is het beschamend voor welke prijs wij moeten melken. Het loont niet en daar moeten wij ons niet zomaar bij neerleggen. Als biologische sector hebben wij de samenleving iets positiefs te bieden: duurzame productie en gezondheid voor mens, dier en landschap overal in de wereld. Wij kunnen vol trots vertellen wat wij doen en wat dat kost. Wij vragen een rechtvaardige beloning voor onze inspanningen. Wij willen Eerlijke Handel ook in Nederland. Gelukkig is er een kentering in de prijsvorming. De verwerkers zijn zich aan het beraden hoe zij dat door kunnen geven aan de boeren.

Kees van Zelderen
Voorzitter Natuurweide

Nieuwe tijd

We moeten samenwerken in nieuwe verbanden. Iedere verwerker is ons even dierbaar. Als producenten kunnen wij ook meedenken en meebetalen aan ludieke acties voor productpromotie. Investeren in afzetbevordering en innovatie is ons gezamenlijk belang. Tot nu toe betalen boeren, die bij een verwerker onder contract staan, mee aan promotie en productinnovatie. De prijs van de vrije markt is momenteel hoog, daar zit geen marge meer voor die andere zaken. We kunnen eens nadenken over het vormen van een gezamenlijk fonds van boeren en overheid. Dat past ook bij de doelstelling om een vervolg te geven aan de Task Force Marktontwikkeling dat dit jaar afloopt.

De verwerkers voelen zich ongemakkelijk door de komst van Eko-Holland op de melkmarkt. De angst voor drooglegging is bij fabrieksdirecteuren historisch aanwezig. Daarom willen ze graag

Agenda

- 5 september Extra Ledenbijeenkomst
- 27/28 november BioVak Totaal Beurs
www.biovak.nl
- 6 december Ledenvergadering

Extra ledenbijeenkomst 5 september

Het bestuur van Natuurweide wil graag op woensdag 5 september in 'De Keet van Heerde' in Heerde met de leden van gedachten wisselen over de actuele ontwikkelingen in de biologische zuivelmarkt. Het is goed om elkaar weer eens treffen en de meningen en ideeën van leden en bestuur uit te wisselen. Het bestuur nodigt iedereen van harte uit om aan deze bijeenkomst deel te nemen.

Thema's die aan de orde komen: ontwikkelingen rond de melkprijs en ontwikkelingen in de markt; werving nieuwe omschakelaars en groei van de bestaande bedrijven nu de quotumprijzen zijn gezakt; activiteiten van het bedrijfsnetwerk en mogelijke samenkomst tijdens BioVak Totaal '07.

Nader bericht over de agenda volgt nog.

Noteer alvast:

5 september 2007 10.30 - 12.30 uur
De Keet van Heerde
Aansluitend lunch en napraten
14.00 uur einde

boeren aan zich binden. Natuurweide wil absoluut niet dat verwerkers in de problemen komen. Wij hebben wel steeds gezegd dat we, daar waar het kan, de melkpool een handje zullen helpen. Wij vinden het belangrijk dat een deel van de melk via een poolstelsel flexibel beschikbaar is op de markt. Dat is alleen relevant wanneer meer dan 50% van de melkplas in de pool zit.

Nieuw fenomeen

Bij schaarste van biologische melk als grondstof, ontstaat ook de keuzemogelijkheid voor de verwerker om te selecteren aan wie hij wel of niet wil leveren of om naar de afnemers te stappen en een hogere prijs te vragen. Dat is een nieuw fenomeen.

Voor de toekomst is het belangrijk dat ook kleine verwerkers melk op maat kunnen inkopen zonder dat ze aan de betreffende boeren vast zitten en het hele jaar door de melk moeten ontvangen. Deze flexibiliteit is mogelijk door het ontstaan van de melkpool van Eko-Holland.

Melkpool internationaal

Door jarenlange inspanning komt langzaam maar zeker een intensieve uitwisseling met buitenlandse coöperaties of verenigingen. In België is dat Biomelk Vlaanderen. Wij kennen OMSCO die in Engeland marktleider is. In Frankrijk zit Biolait en er zijn contacten gelegd met Duitse boeren om een melkpool in Duitsland op te richten. Nadere kennismaking heeft tot gevolg dat wij elkaar beter informeren. Dan ontstaat er steeds meer wederzijds vertrouwen en dan komt er handel. Dat is prima. Het effect is dat de biologische melkpreizen in Europa naar elkaar toe kruipen.

BioVak Totaal '07 Apeldoorn

Op 27 en 28 november is in Apeldoorn de beurs BioVak Totaal '07. Het is een landbouwtechnische beurs voor duurzame landbouw waarin de Biologische sector de voortrekkersfunctie heeft. BioVak Totaal is uniek in Nederland maar ook daar buiten. Er is in het buitenland géén landbouwtechnische beurs waarin de biologische landbouw prominent vertegenwoordigd is.

Natuurweide wil nadenken over de wijze waarop de Biologische melkveehouders aan deze beurs kunnen deelnemen. Dat kan door als bezoeker aanwezig te zijn maar ook om deel te nemen aan workshops en discussies. We kunnen onderzoeken of de landelijke themadag van het bedrijfsnetwerk te koppelen is aan deze vakbeurs. Leden van Natuurweide en deelnemers aan het bedrijfsnetwerk zouden dan gratis toegang tot de beurs hebben en krijgen via het project 'Bedrijfsnetwerk' gratis consumptiebonnen voor een ruime biologische vertering op deze dag. Dit idee moet nog worden overlegd. Nader bericht volgt.

Kees van Zelderen

EEN RONDJE OVER HET VELD

Is iedereen tevreden?

De afgelopen 12 maanden is er nogal wat veranderd in de biologische melkmarkt. In 2006 kon de wachtlijst worden weggewerkt. De melkpool van Eko-Holland heeft zich sterk ontwikkeld. Een aantal biologische melkveehouders hebben individueel of in groepsverband de relatie met de vaste verwerker opgezegd en leveren nu de melk via de pool van Eko-Holland. Andere boeren zijn nog steeds tevreden bij hun huidige verwerker. Hoe kijken ze naar de huidige situatie. We laten een aantal aan het woord.

Jan Jaap Jantjes - Campina Ecomel

Keuzes van boeren

“Er zijn weinig nieuwe omschakelaars en de prijs op de vrije markt zal nog wel wat oplopen. Een aantal boeren vindt nu de tijd rijp en beslist heel rationeel voor de stap naar de melkpool van Eko-Holland. Ook boeren die in het verleden teleurstellingen hebben gehad stappen nu over. Het verschil in uitbetalingprijs en het feit dat de pool nu een alternatief is brengt hen tot dit besluit. Er schuilt een gevaar dat Ecomel structureel melk bijkoopt voor een hogere prijs dan van de eigen leden leveranciers. Dat maakt de onrust alleen maar groter”.

De werkgroep gaat door

De discussie bij Campina over de verschillende melkstromen is nog niet afgesloten. Jan Jaap wil in de werkgroep nog wel zijn best doen: “Een groot aantal boeren blijven een rechtstreekse verbinding met de verwerker belangrijk vinden”.

Harrie Janssen - Campina Ecomel

Vertrekken

Harrie: “De pool heeft op dit moment een hogere prijs maar je weet niet of dat lange tijd zo blijft. Doordat Eko-Holland bestaat hebben de boeren die zich niet thuis voelen bij Campina de mogelijkheid om te vertrekken”.

Campina

Het hoofdbestuur van Campina wil dat Ecomel een wezenlijk onderdeel blijft van de grote coöperatie. Daar kunnen de boeren op rekenen, Harrie heeft daar wel vertrouwen in. Campina doet ook diepte-investeringen in Ecomel en daarmee is de continuïteit gegarandeerd.

Eko-Holland

Harrie: “De boeren van Eko-Holland zijn gelukkig ook allemaal lid van Natuurweide. Het Natuurweidebestuur moet weten wat er in die groep speelt. Eko-Holland moet werken aan een goede relatie met de verwerkers. Een goede transparantie over de melkstromen bij Eko-Holland is gewenst en zij kunnen zelf ook nieuwe omschakelaars werven en service bieden aan de leveranciers in de vorm van ledendiensten. Het kan niet zo zijn dat Campina kosten maakt voor voorlichting en werving van boeren en dat die boeren later naar de pool gaan”.

Sieko Postma – Eko-Holland

Trots

Sieko: “Ik ben er trots op dat ik bij de pool zit. Wij zijn omgeschakeld toen de fabriek FEZ in Drachten werd gebouwd. Dat sprak ons aan en daar wilden wij bij zijn. Deze fabriek was later helemaal van Friesland Foods, daar waren we al lid van. We kregen regelmatig wisselingen van medewerkers. We hadden niet het gevoel dat ze geïnteresseerd waren in de groei van Bio. Nu wij aan Eko-Holland leveren staan we dicht bij de markt en bewaken we de melkprijs. De biologische markt moet schoon blijven van overschotten zodat de melkprijs niet snel zal zakken”.

Bont gezelschap

“In de pool heb je een bont gezelschap aan boeren. De ex-Swenty mensen die dit uit nood hebben opgebouwd. De Dinkellandboeren die zijn toegetreten na hun teleurstelling bij Friesland Foods. Ik hoor bij de andere Friesland Foods boeren die dat voorbeeld hebben gevolgd. Verder zijn het wachtlijstboeren die een nieuwe keus konden maken en dan zijn er nog andere boeren uit verschillende hoeken van het land”.

Nico Hooghiemster - Eko-Holland

Prima!

“Het gaat goed bij de pool”, volgens Nico. “Na de wachtlijstperiode zijn wij bij de pool gekomen ik ben erg tevreden met de biologische melkprijs. De vergaderingen van Eko-Holland vind ik interessant. In september is er een hele dag voor de leden, daar gaan we zeker naar toe”.

Contact met andere boeren

“Ik heb niet zoveel contact met andere biologische boeren. De publicaties van Louis Bolk Instituut lees ik graag. Nieuwe Oogst heb ik niet. Veldpost wel, maar daar staat weinig specifiek over biologisch in”.

Natuurweide

“Het lidmaatschap van Natuurweide gaat nu via Eko-Holland. Natuurweide is een goed klankbord met ondersteuning via de Natuurweidekrant. Dat kan nog altijd beter. Ik ben niet bij de marktdag in Aver Heino geweest. De studiegroep van het bedrijfsnetwerk over Bodem en bemesting lijkt mij wel interessant of iets anders over de veefokkerij. Ik zit al 15 jaar in een groep van FH fundamenteel-fokkers met gangbare boeren”.

Hendrik Langhout - Friesland Foods

Hoop

Hendrik is hoopvol over Friesland Foods: “Ze zijn op de goede weg. In de herfst komt er een nieuwe contractperiode van drie jaar. Ik verwacht een voorstel voor een hogere toeslag op de melkprijs. Ik wil het liefst een ontkoppelde prijs maar dat is op korte termijn niet haalbaar. Tot nu toe ben ik tevreden. Ik blijf wel alert en ik wacht de ontwikkelingen af. Ik kan altijd nog beslissen om weg te gaan. De verwerkers houden elkaar wel in de gaten en zo blijft het ook in evenwicht.”

Henk de Lange- Veco

Veco strategie

De melk van Henk gaat naar Veco. Veco wil graag groeien en er is krapte op de markt. Veco heeft belang bij zekerheid van aanvoer van melk. Henk: “Er is al goed contact tussen Veco en Eko-Holland, dat moet worden versterkt. Eko-Holland wil een goede relatie met de verschillende verwerkers en wil dan doorgaan met een ontkoppelde prijs”.

Prijs

Er is een forse kostenstijging geweest voor krachtvoer, energie, mestafvoer e.d. Henk kan in de supermarkt geen peil trekken op de prijzen die ze daar hebben. Henk: “De boer heeft ook recht op een goede prijs. Als er in de toekomst weer een overschot is dan gaat een deel van de melk in het gangbare segment maar de biologische prijs zal niet snel onderuit gaan. Eko-Holland kan dat proces ook bewaken”.

Nieuwe verwerkers

Henk: “Er komen in de toekomst allerlei nieuwe verwerkers bij. Dat zijn kleine verwerkers die uit zichzelf de markt wel schoon houden. Als Eko-Holland die kleine verwerkers allemaal kan bedienen dan houd je ook zicht op die markt”.

Wennen

Henk ziet dat Veco bezig is om een nieuwe weg te zoeken: "Een goede samenwerking tussen alle verwerkers en de pool van Eko-Holland is van zeer groot belang. De grote verwerkers moeten nog wennen aan de nieuwe situatie".

Rene Cruijssen - voorzitter Eko-Holland

Doel

Rene wil dat verwerkers de melk op maat krijgen aangeleverd. Rene: "Verwerkers hebben dan nooit melk te veel die ze voor stuntsprizen proberen kwijt te raken. Onze groep is gegroeid naar 52 boeren. Per 1 januari zijn er 80 leden die de melk aan de pool verkopen".

Werkwijze

Eko-Holland wil in beeld krijgen wat de behoefte is aan biologische melk en wil een goede samenwerking met de verwerkers. Rene: "Het mag niet voorkomen dat er verwerkers droog komen te staan. Als er krapte op de markt is dan moet de pool ook zorgen voor een eerlijke verdeling. Als een verwerker van plan is om met producten te stunts dan zal hij die melk eerst moeten inkopen bij de pool voor een goede prijs. Dan is het lastiger om onder de kostprijs te verkopen. Desnoods kan de pool ook weigeren om het te verkopen wanneer het voor de biologische sector als geheel niet goed tot zijn recht komt".

Rol voor Natuurweide

Rene wil graag dat Natuurweide het belang van de pool ook bij de leden onder de aandacht brengt. Dat kan ook op Europees niveau worden gecoördineerd. Rene: "Wij hopen dat de verwerkers in de gaten krijgen dat wij betrouwbaar zijn. De belangenbehartiging moet collectief bij Natuurweide worden ondergebracht".

Kort bericht andere verwerkers

Henri Willig van Hooidammer kaas heeft een brief aan de boeren gestuurd waarin wordt aangekondigd dat de melkprijs wordt aangepast aan de marktsituatie. De basisprijs is gekoppeld aan Campina. Wanneer die (te) laag blijft dan zal Hooidammer de Bio-toeslag aanpassen en marktconform veranderen.

Bij Aurora is de prijs al jaren losgekoppeld van gangbaar en daar zal de melkprijs binnenkort ook stijgen.

Rouveen zit de laatste tijd al hoger met de melkprijs, de boeren zijn tevreden.

Colofon

Vereniging De Natuurweide is de vereniging van biologisch melkveehouders in Nederland. Er zijn ca. 325 biologisch melkveehouders waarvan ongeveer 215 lid zijn van De Natuurweide. De Natuurweide is de overkoepelende organisatie van de leveranciersverenigingen die aan Ecomel/Campina, Rouveen, Friesland Foods, Hooidammerkaas, Aurora, Veco en EkoHolland op Maat rauwe melk leveren. Het doel van De Natuurweide is het behartigen van alle belangen van biologisch melkveehouders.

Informatie over Vereniging De Natuurweide

www.denatuurweide.nl - info@denatuurweide.nl

De Natuurweidekrant is het ledenblad van de Vereniging Natuurweide en verschijnt 4x per jaar.

Redactie

Simon Galema, Wichert Koopman, Kees van Zelderen, Kees van Veluw en Metha van Bruggen (vormgeving).

Aan dit nummer werkten mee: Sjoerd de Hoop, Jan Jaap Jantjes, Harrie Jansen, Sieko Postma, Nico Hooghiemster, Hendrik Langhout, Henk de Lange, Rene Cruijssen.

Adres Natuurweidekrant

De Natuurweidekrant T: 0318-42 04 05
Postbus 63 F: 0318-41 48 20
6720 AB Bennekom E: info@denatuurweide.nl

Secretariaat

Agro Eco – Ineke Albreghs
T: 0318-420405
E: info@denatuurweide.nl

Bestuur Vereniging De Natuurweide

Voorzitter Kees van Zelderen
T: 0485-382126 / 06-33954124
E: cvanzelderen@home.nl

Secretaris vacant

Penningmeester Siebe Anema - T: 0513-646630

Leden, tevens contactpersonen genoemde leveranciersverenigingen

Leen van der Graaf - EkoHolland op Maat
T: 0184-641300

Harrie Jansen – Ecomel/Campina - T: 0478-641825

Ton Spijkerman – Rouveen - T: 0521-321208

Chris Bomers – Aurora – T: 0544-461539

